

мало. Із тих говірок вирізняють ся мова Закарпацьких Українців, деякі галицькі й буковинські говірки (Гуцули, Лемки, Бойки, Підгіряни), мова Поліщуків і мешканців північної Чернигівщини. А так, у цілому, ще трошечки своєю мовою вирізняють ся хіба що західноукраїнські говірки (галицькі, західно-волинські, західно-подільські). Зрештою ж, одна говірка поволеньки, непомітно переходить у другу. Через те воно не диво, що *українська письменницька мова зрозуміла скрізь на цілому просторі України.*

Українська письменницька мова розвинула ся з *наддніпрянських говірок*. Це мова Київщини, Полтавщини та південної Чернигівщини.

На це склало ся багатько причин. Ми назвемо найважливіші.

Наддніпрянина — серце України. Там же лежить Київ, що все був осередком українських духових інтересів. Цей наш край на протягу цілої нашої історії був видовищем великих подій, сюди *переходило* в різні часи багато наших людей. Візьміть тільки еміграцію Подоляків на Слобожанщину в XVII ст., і вона йшла наддніпрянською країною. А всі ці перегони людей із лівого боку Дніпра на правий за часів „Руїни“? А всі ці пересування влади гетьманів із лівого боку Дніпра на правий? Усе це мусіло відбитися й на мові, й на її розвитку. Одні люде до других прислухували ся, одні від других слова переймали так, що поволеньки ріжниця в говірках вирівнювали ся, і з часом і ті люде, що тільки переходом побували над Дніпром, і ті, що лишали ся, балакали вже більш-менш однаково.

Наддніпрянські говірки найбільш *одностайні* щодо свого складу; вони дуже зрозумілі для людей із иньчих сторін України, виявляють найбільшу зі всіх говірок кількість слів, у мові Наддніпрянців багато гарних образів, до того народ балакає там, немов співаючи, має багатько гарних пісень, і їх більш, ніж у иньчих наших людей, і т. д.

Але найважливіше, чому наддніпрянські говори стали основою нашої письменницької мови, то це те, що *звідтіля пішло наше нове письменство.*

Хто як не Полтавець *Котляревський* почав у час перший писати народньою мовою? І всі письменники до *Шевченка* теж Наддніпрянці. Рямки нашої письменницької мови, з